

ԱՅՏ, աՅՏ, գառն բաժանման | վայրկեանը հասան.
 «Մ'երեքար, ո ըստ եարբ», | ծիսոս փարեցաւ:
 — Մի լար, եարբ, մի լար, | ես ես պիտի դամ,
 ետ պիտի դամ անշուշտ | . Ստտուած ապաստան:

Թրքերէն մէնին, որուն եղանակով կ'եր-
 գուի վերի քառեակը, 4—4—3 անգամա-
 տուած է, եւ է հետեւեալը, իմաստով նման
 վերինին առաջին երկու տողերուն:

Կիտէր օլաւմ, | Թէտարեքիմ | կէօրիւլուիւ.
 «Կիթ մէ,» դիլու | եար պոյնրմա | սարլլար:
 — Չէօլ գուրպէթէ | դըսմէթսմիշ | կէօրիւլուիւ.
 Կիտէն կէլիւր, | էօլէն կէլմիշ | գեմիշէր:

Գ Լ Ո Ւ Ի Ը.

ԳՈՐԴՈՒՄԻՆ ԲՈՐԲՈՒՆԵՐՈՒՆ ԲՈՐԲՈՒՆԵՐԷ Ե՝ ԱՐԴԻ

Հայերէն փոփոխ:

77. Նախընթաց երեք Գլուխներուն մէջ
 ուսումնասիրեցինք օրինակները Ահնայ բարբա-
 ուին ընտիր բառերուն, ասացուածոց եւ բա-
 նաստեղծութեանց. եւ այժմ, ինչ ինչ ընդ-
 հանուր դիտողութիւններ ընելու գաղով, մեծա-
 գոյն ճշմարտութիւնը որ մեր ուշագրութիւնը
 կը գրաւէ՝ այն է թէ այս բարբառը ցարգ կար-
 ծուածէն շատ աւելի բան պահպանած ունի իր
 խորքին մէջ հին հայերէնի ազնուական եւ
 ընդարդայ յատկութիւններէն: Փոյնն եւ կեղտը
 որ անոր խառնուած են փոքորիկներու եւ գլու-
 ռուֆներու բերմամբ՝ ի բաց վատերով կ'ուռե-
 նանք ի ձեռքն բազում ոսկի ու մարգարիտ
 անարատ եւ ոչ սակաւ արծաթ՝ բնիկ հայ-
 կական:

Այս հաւաստումը մեզի նոր վկայութիւն
 մ'է թէ Ե գարու մեր գրական նախնեաց կի-
 բարկած ոսկեղնիկ հայերէնը ուրիշ բան չէր
 բայց եթէ այն դարուն խօսուած լաւագոյն
 հայերէնը՝ աւելի ողորկուած եւ խնամուած ձեւի
 տակ: Գրասկան այդ հին հայերէնին հիմնական
 յատկութիւններուն գծերն ու հետքերը ցայսօր
 խոսուող Ահնայ բարբառին մէջ կարելի է մատ-
 նանշել ընէլ աւելի կամ նուազ ճշգրտօրէն:
 Հայ ժողովուրդը կարի սակաւ բան միայն կրնայ
 առած իւրացուցած ըլլալ գրքերէն ու գրա-

գէտներէն, հետեւապէս ինչ որ կը գտնուի
 ընտիր անոր բարբառին մէջ՝ ժառանգուած Ե
 նախագրական դարերէն: Ահնայ բանաստեղ-
 ծութեան արուեստն ալ, ինչպէս լեռնուեցաւ,
 Գողթան հին արուեստին հետ նոյն է, ժողո-
 վուրդը այդ արուեստը գրքերէ չէ սորված, այլ
 հէթանոսական դարոց արուեստին աւանդու-
 թիւնն է զոր պահպանած է դարէ ի դար: Ու-
 րեմն լեզուին բազմագրեան հոլովոյթը շատ
 բաներ փոփոխած ըլլալով հանդերձ՝ չէ խա-
 թարած անոր իսկական նկարագիրը: Ու այս
 իրողութիւնը կ'առաջնորդէ զմեզ պատկառու
 ուշադրութեամբ նախանձաւոր ըլլալու որպէս
 զի արդի հայերէնին կերպարանը օտարոտի
 գծերով չալանդակի:

Արդի հայերէնը կատարելագործելու հա-
 մար գաւառական բարբառներէն պարտ է քա-
 ղել կրկնակի օգուտ — բառագիտական եւ
 համաձայնական:

Նախ բառագիտականը նկատի առնենք:

(Հարեւելիք)

Մ. Ս. ԳԱՐԻԻԼԵՅԱՆ

Բ Ո Վ Ա Ն Գ Ա Պ Ի Թ Ի Ն

ԳՐԱԿԱՆ — Գրական ղեկներ, Մոքատ Շառաղիլ.

181:

ԿՆՆՍՍԵՐԱԿԱՆ — Ռմիշկ Պետան Պէլի կենարէն.

164:

ՊԱՏՄԱՆԿԱՆ — Երեմիա Զէլէպիկ Կ. Պոլսեցոյ Պատ-
 մութիւն Ստամբուլայ. 1868 — Քիզմիզդոն եւ
 Պարսկաստան. 173: — Յիւրիոն կաթողիկոս
 Վրաց. 176:

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ — Յուցակ ձեռագրայ Թաւրիզի.
 181:

ԱՋԳԱԳՐԱԿԱՆ — Մամուլ տուն. 186:

ԼԵՅՈՒՆԱՐԱՆԿԱՆ — Ահնայ գաւառաբարբառը. 190:

ՀԱՏԱՐԱՅԻՉ ԵՆ ՊԱՏԱՍԻԱՆԱՏՈՐ ԽՄԲԱԿԻՐ

Գ. ՌԱՓԱՅԵԼ Կ. ՊԱՐՈՆՉ

Պ Ե Ն Ն Ն Ն, Մ Ի Թ Բ Ր Ե Ն Ն Յ Պ Բ Ր Ն

Իրերէն. 4—4—3, Հայկականը պէտք է ըլլայ երկու ան-
 դամ, 6—5: Հետեւեալ քառեակը զոր յօրինած եմ քերթեա,
 հայկական քառեակ մ'է, մէնի եղանակով երգուելու, եւ
 իրօք եղանակին շնորհը եւ պնդութեան ու զօրութեան կը
 համապատասխանեն խօսքին հոգեարական շնորհին (6—5):